

Udkast - Strategi for modtagelse af flygtninge i Aalborg Kommune

Forord

Aalborg Kommune er begyndt at modtage nye flygtninge igen for første gang i over 10 år. Verdens brændpunkter har ført til en stigning i antallet af flygtninge, der kommer til Danmark. Derfor har Udlændingestyrelsen opjusteret det antal flygtninge, der får opholdstilladelse og efterfølgende fordeles i regionerne.

Aalborg Kommune har mulighed for at se på opgaven ”med friske øjne”. Da beredskabet for modtagelse af flygtninge og vores tilbud om integrationsprogram skal ”genopfindes”. Dermed er der en anledning til at overveje og planlægge, hvordan vi sikrer en god modtagelse af flygtninge, og hvordan vi efterfølgende integrerer de nye medborgere i lokalsamfundet og på arbejdsmarkedet.

Udgangspunktet er Aalborg Kommunes Integrationspolitik, hvor overskriften lyder ”Forskellighed er en styrke”. Dette vil være grundtonen i strategien for modtagelse af flygtninge.

Integrationspolitikken omfatter alle livets faser fra småbørn til seniorer; uddannelse og arbejde såvel som fritid. Principperne i Integrationspolitikken gælder for alle borgere med flerkulturel baggrund uagtet af hvilke årsager, vedkommende er kommet til Aalborg Kommune. Strategien for modtagelse af flygtninge kan til dels betragtes som et tillæg til Integrationspolitikken, men hvor der tages udgangspunkt i de særlige vilkår der følger med at komme hertil som flygtning. Integrationsrådet har været en vigtig sparringspartner ifm. udarbejdelse af strategien. Fremadrettet vil der løbende være dialog med Integrationsrådet om udmøntningen af strategien.

Integration omfatter alle aspekter af livet, så derfor skal vi i fællesskab løfte ansvaret på tværs af kommunen. For at løfte opgaven omkring modtagelse af flygtninge bedst muligt kræver det koordinering og samarbejde mellem forvaltningerne, da det vedrører mange af kommunens ”kerneopgaver” f.eks. sociale ydelser, borgerservicecenteret, boliger, jobcenter, daginstitutioner, skoler, ældrepleje, sundhedsfremme og forebyggelse samt hjælp til handicappede. En række andre aktører uden for kommunen har også afgørende betydning - f.eks. boligorganisationerne, uddannelsesinstitutioner, erhvervslivet – og hele forenings- og fritidslivet spiller en stor rolle.

Formålet med strategien

Aalborg Kommune har en fælles opgave og forpligtigelse omkring modtagelsen af flygtninge. I denne forbindelse er det vigtigt, at der er fælles retning i tilgangen til opgaven. Der er to overordnede formål med strategien for modtagelse af flygtninge. Først og fremmest *at danne et fælles udgangspunkt for en god modtagelse og integration af nytilkomne flygtninge med henblik på, at de nye borgere bliver velintegreret i samfundet.* Dernæst er formålet med strategien *at få afstemt nogle fælles principper for samarbejdet mellem forvaltningerne samt med andre aktører.*

Fælles principper i Aalborg Kommune

- Vi har et fælles ansvar for at løse opgaven omkring modtagelse af flygtninge bedst muligt indenfor rammerne
- Vi yder en tværfaglig og helhedsorienteret indsats
- Vi har et tæt og koordineret samarbejde
- Vi arbejder handlingsorienteret og løsningsorienteret
- Vi skaber et effektivt og overskueligt netværk på tværs af kommunen, så vi kan arbejde hurtigt og smidigt
- Vi handler på de eventuelle udfordringer eller problemer, som vi møder – eller sikrer overlevering til de rette personer
- Vi samarbejder med relevante aktører omkring modtagelse af integration af flygtninge

På grundlag af strategien skal der inden for de forskellige forvaltningsområder arbejdes videre med, hvordan strategien udmøntes konkret. Der efterstræbes løbende en tæt kommunikation og koordinering på tværs. Dermed kan vi på grundlag af et gensidigt kendskab og en tydelig ansvarsfordeling handle hurtigt, tværfagligt og helhedsorienteret. Samtidig fungerer strategien som et udgangspunkt for samarbejde med andre relevante aktører.

I tilblivelsen af strategien er der lagt vægt på, at forskellige aktører og interessenter har haft mulighed for at komme med deres indspil. Ønsket har været at sikre åbenhed og inddragelse i den vigtige opgave, som vi har omkring at modtage nye flygtninge.

En god start

Vi betragter alle flygtninge som potentielle ressourcer.

Vi yder hjælp til selvhjælp og giver dermed mulighed for, at den enkelte tager ansvar for eget liv.

Vi lægger vægt på en hensigtsmæssig boligplacering.

Når man kommer som flygtninge til et nyt land og en ny by, er der mange praktiske ting, som hurtigt skal på plads. Det tilstræbes, at Aalborg Kommune på forhånd har forberedt mest muligt ift. formalia og praktiske forhold, så modtagelsen opleves rolig og positiv i tæt samarbejde med den nytilkomne flygtning.

Flygtningene kommer med vidt forskellige baggrund, derfor kan mødet med den enkelte igennem sagsbehandling samt råd og vejledning ikke rummes i en "pakkeløsning", som er ens for alle. Der skal altid tages udgangspunkt i det enkelte menneske.

At blive borger handler ikke blot om at lære sproget, lige så vigtigt er kultur og samfundsforståelse samt indblik i betydningen af et aktivt medborgerskab. Det er en vigtig opgave at klæde

nyankomne flygtninge på med den rette viden, hvis den enkelte skal have forudsætning for at handle selvstændigt og anvende egne ressourcer bedst muligt.

Udover et tæt samarbejde med de almene boligselskaber i Aalborg Kommune, arbejdes der med en række alternative løsninger, for at kunne imødekomme behovet for et stort antal boliger med tilstrækkelig lav husleje til flygtninge herunder privat udlejning, deleboliger, modulboliger mv. Kommunen er forpligtiget til at finde bolig til nyankomne flygtninge. Det kan være nødvendigt at anvende midlertidig boligplacering i gennemgangsboliger i en periode.

Det er en målsætning, at familier i det omfang det er muligt boligplaceres i permanent bolig fra starten, for at børnene ikke oplever u hensigtsmæssige skift, dette kan eventuelt være i oplandsbyer til Aalborg. Der lægges vægt på at udnytte stærke lokalmiljøer, hvilket vurderes at kunne fremme integration. Boliger skal så vidt muligt vælges ift. en passende husleje, transport- og indkøbsmuligheder samt pasnings-/skoletilbud til børn.

Det er målet, at boligplaceringen sker spredt i hele Aalborg Kommune, og at større grupper af flygtninge ikke koncentrerer sig i ét bestemt boligområde. Det efterstræbes dog, at ingen flygtning/familie skal bo alene i et område, forstået som, at der i nærområdet vil være ligestillede landsmænd, for at de nyankomne flygtninge også gensidigt kan støtte og hjælpe hinanden. Dette er særligt vigtigt i de mindre byer.

Uddannelse og beskæftigelse

Vi anerkender den enkeltes ressourcer, kompetencer og interesser.

Vi arbejder målrettet for, at den enkelte kan blive selvforsørgende gennem uddannelse og beskæftigelse.

Vi tager udgangspunkt i det enkelte menneske og opstiller realistiske forventninger og krav.

Der tages udgangspunkt i den enkelte flygtnings ressourcer, kompetencer og interesser. Dette gælder uanset hvilken skole/uddannelsesbaggrund og arbejds erfaring en person kommer med.

Det forventes, at den nye borger deltager aktivt og tager ansvar for eget liv, og der stilles relevante krav og forventninger. Her er det vigtigt at introducere til forståelsen af rettigheder og pligter.

Det overordnede mål er, at alle personer over 18 år hurtigst muligt har påbegyndt uddannelse eller er kommet i ordinær beskæftigelse. Hensigten er, at alle skal opnå muligheden for at blive selvforsørgende. Samtidig anses uddannelse og arbejde som vigtige nøgler til integration i samfundet, da der også her opnås netværk samt forståelse af kultur og normer. Endvidere vil forældre gennem uddannelse og beskæftigelse blive rollemodeller for deres børn.

Hvis en borger af fysiske eller psykiske årsager ikke har forudsætning for at indgå i uddannelse eller beskæftigelse på ordinære vilkår, skal der tilrettelægges individuelle løsninger, hvor beskæftigelse tænkes bredere, således at den enkelte kan bidrage til samfundet..

Det skal strategisk forsøges at ændre virksomhedernes syn på udenlandsk arbejdskraft f.eks. gennem opfølgning på de enkelte forløb med flygtninge, gennem generel information, og ved at bringe de gode historier. Samtidig skal der skabes fokus på, at læring og integration går begge veje, og der er meget vi kan lære af de nye medborgere.

Børn, unge og familier

Vi skaber gode rammer for at børn, unge og familier får en tryk, sund og stabil hverdag.

Vi ser helhedsorienteret på familien og yder en koordineret og tværfaglig indsats med henblik på, at familien skal være selvhjulpent.

Børn, unge og familier skal sikres en hverdag med forudsigelighed, stabilitet og tryghed. Daginstitutioner, dagpleje og skoletilbud, samt DUS, klubtilbud og fritidscentre spiller en vigtig rolle i at skabe trygge og udviklingsstøttende rammer for børn, unge og familier i hverdagen. Dette har stor betydning ift. udvikling af sprog, motoriske færdigheder, en sund livsstil og kulturforståelse m.m.

Vi anskuer forskellighed og mangfoldighed som en styrke. Alle børn, unge og familier skal derfor opleve sig anerkendt, set, hørt og mødt i deres hverdag i Aalborg Kommune. Vi skal anerkende og bygge videre på de kompetencer og erfaringer, de i forvejen har med sig, og vi skal understøtte lysten og mulighederne for aktiv deltagelse i fællesskaber. Dette sker blandt andet gennem dagtilbud samt modtagerklasser og to-kulturelle klasser på folkeskoler. Her skal der være fokus på at udvikle to-kulturelle kompetence gennem målrettet pædagogisk arbejde, således at børnene/de unge kan begå sig både ude og hjemme. Børnene/de unge får med tosproget støtte mulighed for at få forståelse for egen situation som to-kulturelle og derved bedre være i stand til aktivt at indgå i det danske samfund.

Forældrene er den vigtigste ressource i børn og unges liv. Det er derfor afgørende at inddrage, støtte og ansvarliggøre dem i deres forælderrolle. Vi skal vejlede forældrene omkring vigtigheden af, at børn og unge kommer i dagtilbud og skoletilbud samt bruger DUS, klubtilbud, fritidscentre og tilbud ved f.eks. Sundhedsplejen og Tandplejen. Familiekonsulenter skal yde en tidlig forebyggende indsats efter behov i familierne. Derudover kan målrettede forældrekurser, forældrenetværk og mentorordninger el. lign. være med til at støtte forældrene i at agere i en dansk kultur ift. familiemønstre, kønsroller, kultur, opdragelse, sundhed mv.

Familiens trivsel skal ses samlet, og det er afgørende, at der ydes en tværfaglig og helhedsorienteret indsats med udgangspunkt i den enkelte families behov. Det kræver høj grad af

inddragelse samt koordinering og samarbejde imellem f.eks. dagtilbud, skole og familiegruppe m.m., hvilket er et ansvar, der hviler på alle involverede professionelle omkring familien. Al hjælp til familien skal gives som hjælp-til-selvhelp.

Fritid og fællesskaber

Vi ser integrationsværdi i det mangfoldige kultur, forenings- og fritidsliv og udvikler samarbejdet mellem kommunen og relevante aktører om integrationsopgaven.

Vi samarbejder og støtter op omkring inklusionen af flygtninge i foreningslivet.

Vi ses foreningsdeltagelse, som et middel til at skabe en aktiv og sund tilværelse for den enkelte.

Vi støtter integration i lokalområdet.

I et helhedsorienteret syn på det enkelte menneske er det ikke tilstrækkeligt kun at fokusere på de kommunale opgaver og forpligtigelser, da livet også (og måske særligt) udledes efter de kommunale tilbuds lukketid. Det mangfoldige kultur, forenings- og fritidsliv, der eksisterer i Aalborg Kommune, har stor værdi i integrationsindsatsen både ift. børn, unge, voksne og seniorer.

Frivillige foreningstilbud er værdifulde ift. aktivitet, interessefællesskab og netværk for flygtninge, samtidig med, at de kan styrke den fysiske sundhed, trivsel og forbedre integrationen i lokalområdet. For et opnå en positiv effekt er det vigtigt at have fokus på kontinuitet i deltagelse, så den enkelte ikke blot introduceres til og afprøver forskellige tilbud, men også fastholdes i et positivt fællesskab. Hertil er det vigtigt, at både drenge og piger, mænd og kvinder har lige mulighed for at deltage. Det er et mål at understøtte etablering af netværk omkring den enkelte flygtning/familie, og hjælpe til at blive introduceret til lokalsamfundet og de mange tilbud og muligheder, der eksisterer her. Aalborg Kommune ønsker at involvere lokale kræfter f.eks. forenings- og fritidsliv, biblioteket, de lokale samråd, beboerforeninger, bydelsmødre mv.

Frivillige kontaktpersoner eller netværksfamilier kan være et værdifuldt tilbud til en nyankommen flygtning/familie, da denne relation ikke er præget af ret og pligt, men er en ligeværdig relation. Her er der rum for gensidig videns- og erfaringsudveksling og mulighed for venskab. Tidligere ankomne flygtninge eller indvandrere kan fungere som ressourcepersoner lige såvel som etniske danskere.

Der lægges også vægt på at præsentere kultur, forenings- og fritidsliv som et forum, hvor det er muligt for den enkelte frivilligt at involvere sig og sætte sine personlige ressourcer i spil.

Hvis kultur, biblioteket, forenings- og fritidsliv på denne måde skal spille en rolle kræver det viden om aktuelle og lokale tilbud. Kommunen har en omfattende viden og et godt samarbejde med de forskellige frivillige forenings- og fritidstilbud, hvilke kan være medvirkende til en hensigtsmæssig

brobygning mellem flygtning og forening. Alle relevante aktører opfordres til at henvende sig med information om aktuelle tilbud, der kan være til glæde for flygtninge.

Information om kultur, biblioteket, forenings- og fritidsliv må gives i det tempo, som den enkelte flygtning kan rumme. Når det gælder den enkeltes fritid og privatliv, så må deltagelse i forskellige frivillige tilbud altid ske efter eget ønske. Frivillighed går begge veje mellem giver og modtager. Dette kræver gensidigt kendskab og oplysning, som Aalborg Kommune ønsker at udvikle og understøtte. Ift. børn og unges deltagelse er det afgørende med information og vejledning til forældrene, så de ser værdien af de frivillige tilbud, og støtter børnenes/de unges deltagelse.

Opfølgning på indsatsen

Aalborg Kommune vil følge op på effekten af integrationsindsatsen for at få viden om, hvorvidt indsatsen virker efter hensigten. I denne proces vil flygtninge også blive inddraget og spurgt angående deres oplevelse af modtagelse og integration i Aalborg Kommune. Det vil løbende blive vurderet, om der skal justeres på indsatsen omkring modtagelse af nye flygtninge samt det efterfølgende integrationsprogram.

Ligeledes vurderes det, om der er behov for at optimere samarbejdet mellem forvaltningerne således, at de fælles principper efterleves. Aalborg Kommune vil også løbende efter behov tage initiativ til at udvikle samarbejdet med relevante aktører.

Der er opstillet følgende overordnede strategiske mål, som der følges op på.

Fælles principper

- De fælles principper, som er beskrevet i strategien, efterleves i forvaltningernes interne opgaveløsning og samarbejde omkring modtagelse af flygtninge.

En god start

- Aalborg Kommune arbejder med en række alternative løsninger, for at kunne imødekomme behovet for et stort antal boliger med tilstrækkelig lav husleje til nyankomne flygtninge.
- Familier boligplaceres så vidt muligt i permanent bolig fra starten.

Uddannelse og beskæftigelse

- Alle nye borgere over 18 år har hurtigst muligt påbegyndt uddannelse eller er kommet i beskæftigelse indenfor den treårige integrationsperiode.

Børn, unge og familier

- Alle børn og unge starter hurtigst muligt i pasnings- og/eller skoletilbud.

- Forældre støttes som en primær ressource i børnenes liv gennem forebyggende indsatser
- Hele familien støttes i at få en sund livsstil.

Fritid og fællesskaber

- Der samarbejdes med lokalsamfund, biblioteker, forenings- og fritidsliv om aktivitets- og interesseltilbud til flygtninge.
- Der dannes bæredygtige brobygningsplatforme mellem flygtning og forenings- og fritidslivet gennem tværsektorielt samarbejde og koordinering med henblik på at flest mulig deltager i relevante tilbud.

